

Maja Zorić



Važnost inkluzivnog obrazovanja iz perspektive ravnatelja

Obrtnička škola Osijek, 2. travnja 2026.



Financira
Europska unija



Erasmus+ projekt: 2025-1-HR01-KA122-SCH-000317535

Inkluzija, demokracija i digitalna transformacija za bolje sutra

Edukacija - Inclusive Education for School Leaders: Setting the Vision and Agenda

Organizator: Teacher Academy

Polaznik: Maja Zorić

Mjesto: Firenca, Italija





Cilj radionice

- podijeliti ključne spoznaje s edukacije
- promisliti o vlastitoj školskoj praksi
- razmisliti o konkretnim koracima za unapređenje inkluzije





Inkluzija je proces

Inkluzija nije jednokratna mjera ni administrativna obveza. Ona zahtijeva promjenu načina razmišljanja.

Uspješna inkluzija počinje od:

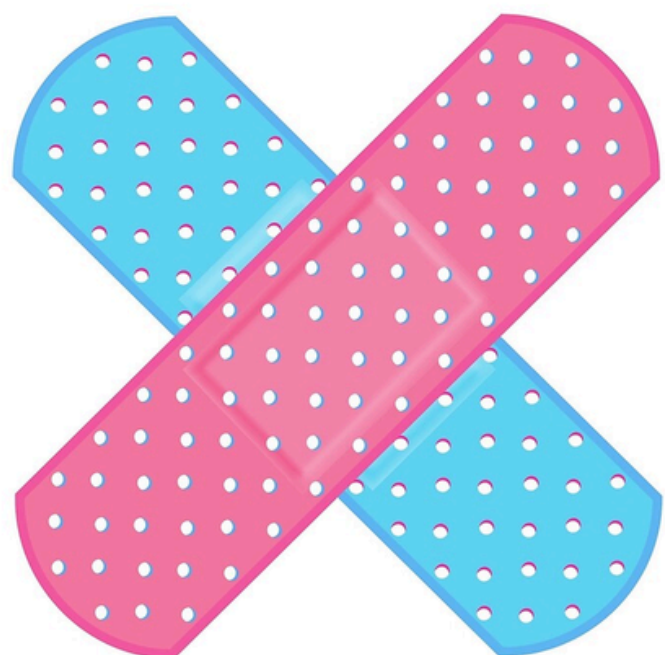
- uvjerenja nastavnika
- očekivanja koja imamo od učenika
- spremnosti na prilagodbu prakse





Jednaka pomoć za sve

Ključna poruka vježbe



- Jednako postupanje \neq pravedno postupanje.
- Isti pristup ne znači i odgovarajući pristup.
- Inkluzija zahtijeva prilagodbu, a ne uniformnost.

Equality



JEDNAKOST

Equity

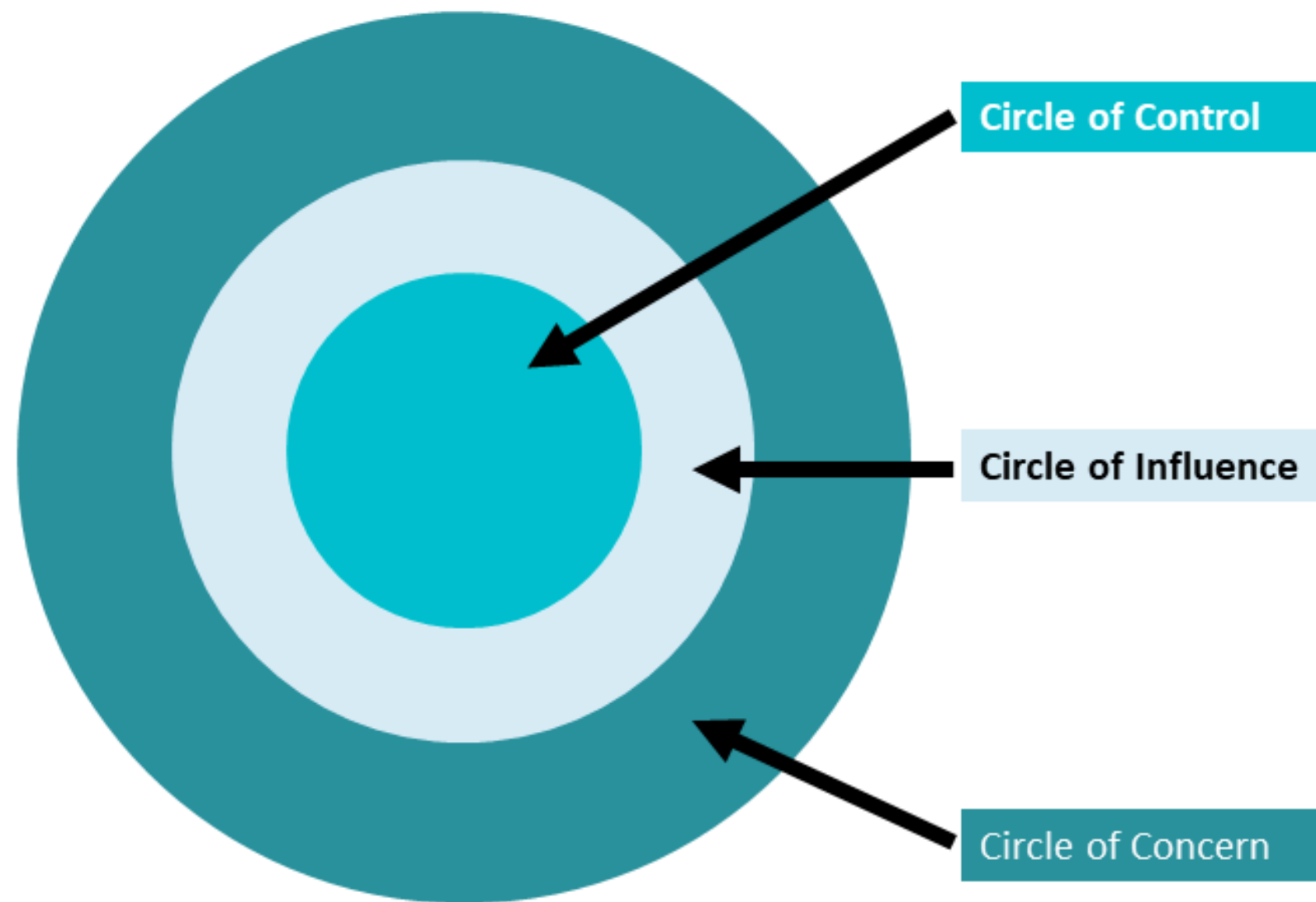


PRAVEDNOST





Model krugova kontrole, utjecaja i brige



Krug brige

- sve što nas zabrinjava, frustrira ili opterećuje, ali nemamo izravan utjecaj na to

Krug utjecaja

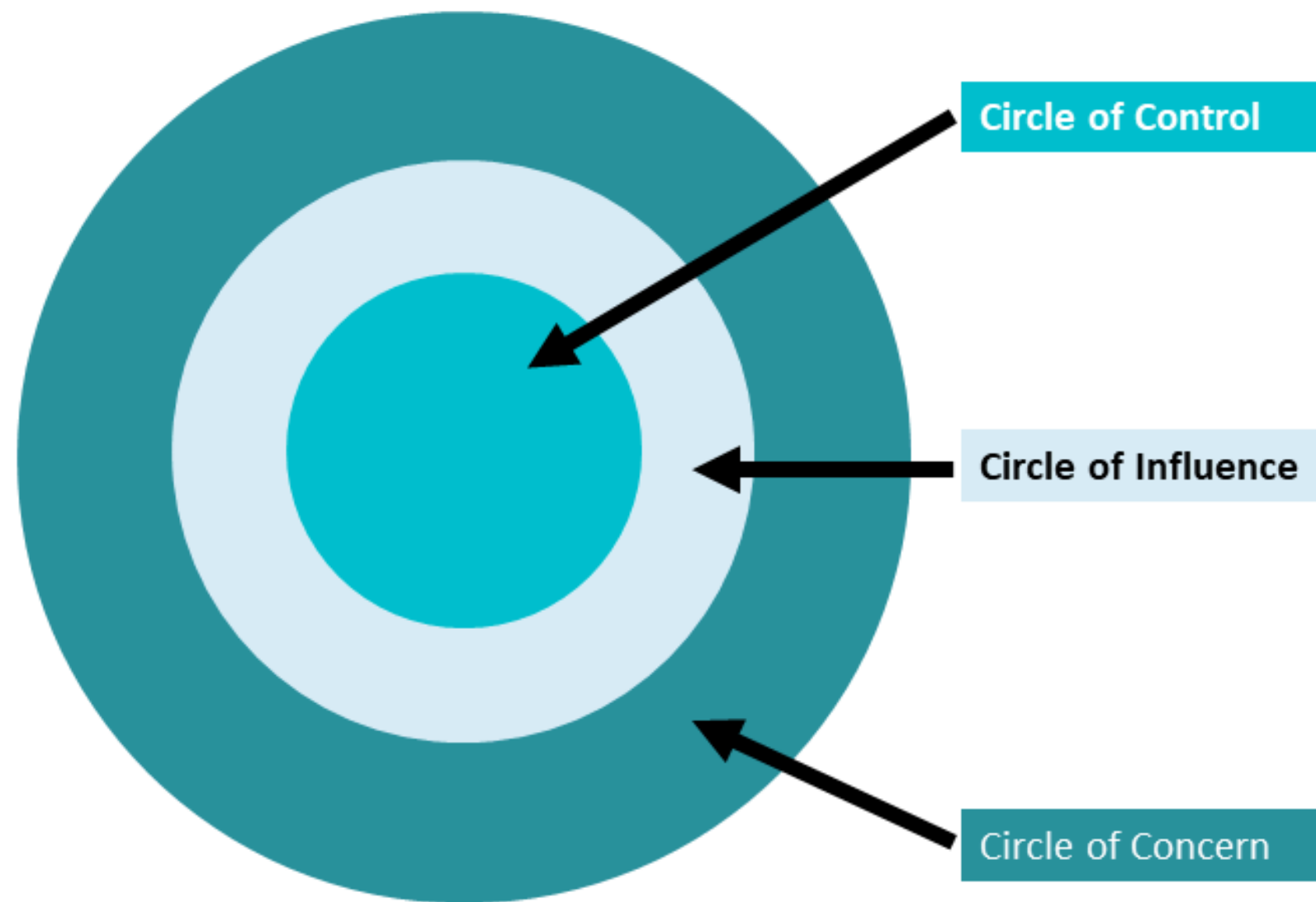
- sve na što možemo djelomično utjecati, ali ne donosimo konačne odluke sami

Krug kontrole

- sve na što imamo izravnu i potpunu kontrolu



Izazov - inkluzivno obrazovanje



Krug brige

- broj učenika u razredu
- nedostatak stručnih suradnika
- nacionalni kurikulum
- zakonske obveze i administracija
- dijagnoze učenika

Krug utjecaja

- suradnja s kolegama
- komunikacija s roditeljima
- razredna klima

Krug kontrole

- način planiranja nastave
- diferencijacija zadataka
- fleksibilnost u vrednovanju
- način komunikacije s učenikom
- očekivanja koja imamo od učenika



Vizualizacija problema



Svaki tim definira konkretan izazov vezan uz inkluzivnu praksu.

Izazov prikazuje simbolički – pomoću LEGO kockica.

Drugi tim promatra model i opisuje:

- što misli da model predstavlja
- gdje prepoznaje problem

Tim koji je izradio model otkriva stvarni izazov.

Zajednička rasprava:

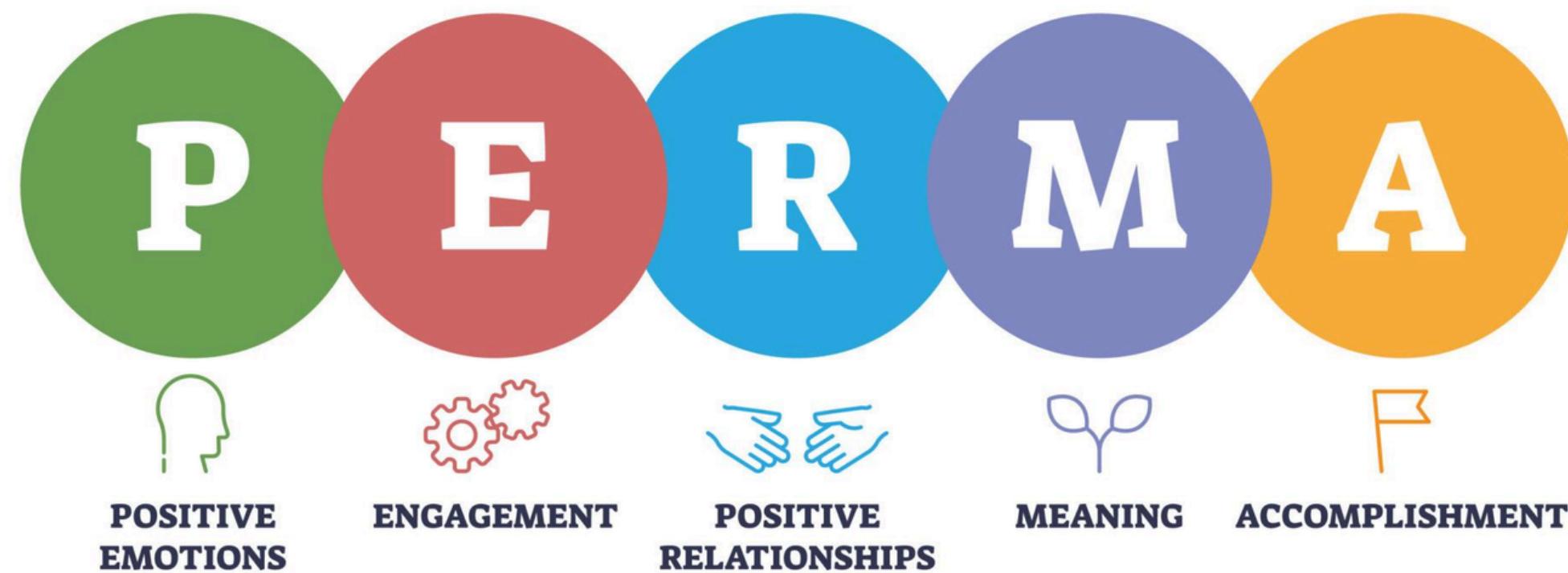
- Što je moguće ukloniti?
- Što treba ojačati?
- Što treba povezati drugačije?





Teorija dobrobiti – PERMA model

Utemeljitelj pozitivne psihologije: Martin Seligman



P – Positive Emotions

pozitivne emocije (radost, zahvalnost, nada)

E – Engagement

uključenost i „flow” – kada dijete radi nešto u čemu je dobro

R – Relationships

pozitivni odnosi i osjećaj pripadnosti

M – Meaning

smisao i osjećaj da je ono što radimo važno

A – Accomplishment

postignuće i osjećaj uspjeha

Primjena u nastavi

Odaberite jednog konkretnog učenika i postavite si sljedeća pitanja:

- P: Doživljava li ovaj učenik pozitivne emocije na mojoj nastavi?
- E: Ima li priliku raditi nešto u čemu je dobar?
- R: Osjeća li se povezano sa mnom i razredom?
- M: Vidi li smisao u onome što uči?
- A: Ima li iskustvo uspjeha?

- Koji element PERMA modela je kod tog učenika najslabije zastupljen?
- Što mogu konkretno promijeniti već sljedeći nastavni sat?



24 karakterne snage

Koncept razvijen u okviru pozitivne psihologije

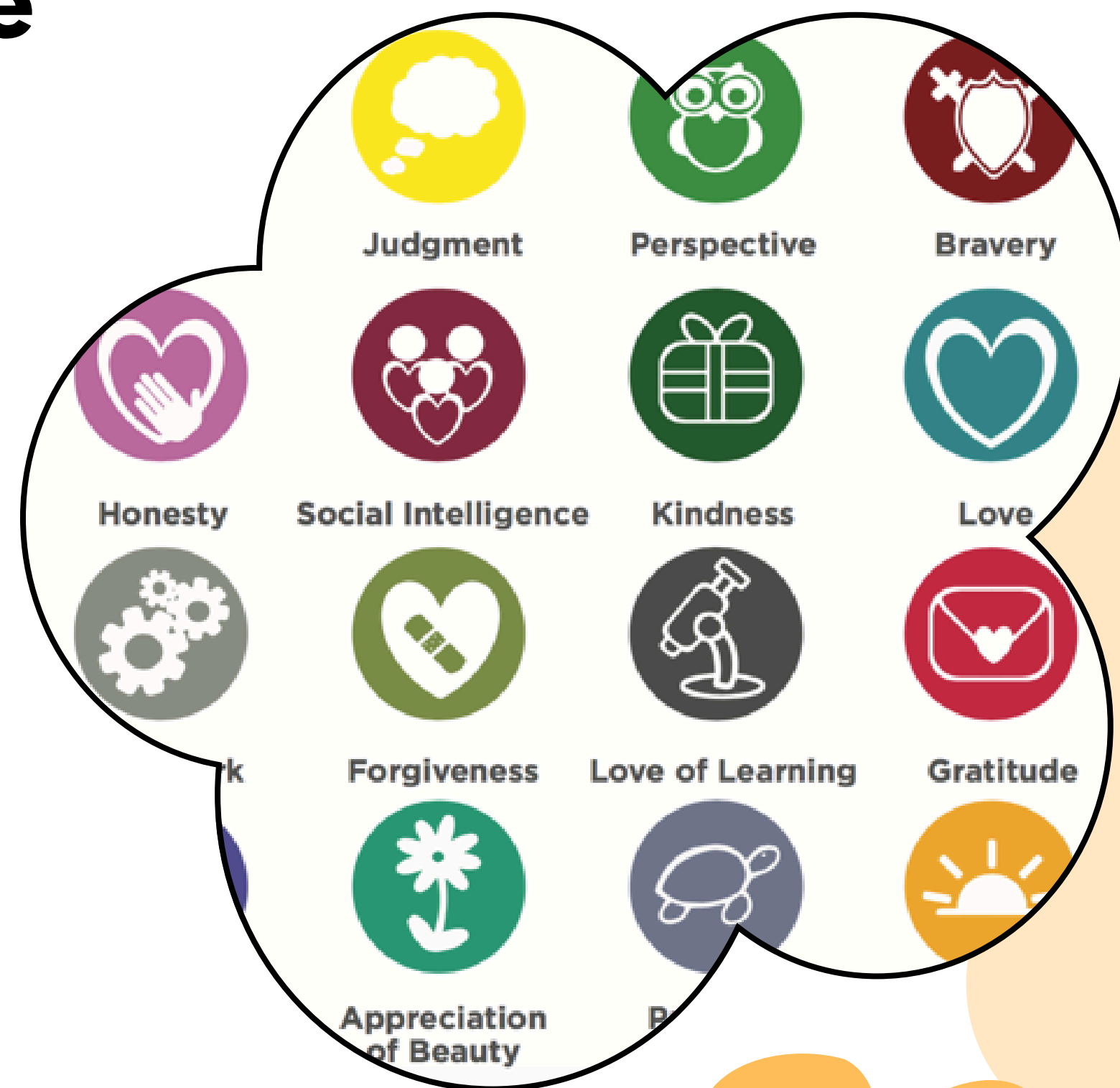
- Autori: Martin Seligman i Christopher Peterson

24 karakterne snage

Što su karakterne snage?

- univerzalne, pozitivne osobine ličnosti
- prepoznatljive u ponašanju
- razvijaju se kroz iskustvo i vježbu
- mogu se namjerno poticati u školi

Grupirane su u 6 vrlina (mudrost, hrabrost, humanost, pravednost, umjerenost, duhovnost) i obuhvaćaju 24 konkretne snage.



Tradicionalni pristup često se fokusira na:

- nedostatke
- teškoće
- dijagnoze

Pristup temeljen na snagama pita:

- U čemu je ovaj učenik snažan/dobar?
- Kako tu snagu možemo koristiti za učenje?

Primjeri karakternih snaga

- Kreativnost
- Ustrajnost
- Empatija
- Timski rad
- Poštenje
- Samokontrola
- Zahvalnost
- Optimizam
- Humor

Kada učenik prepozna vlastite snage raste samopouzdanje i motivacija, smanjuje se fokus na neuspjeh, jača se otpornost.



Artful Thinking and Visual Thinking Strategy (VTS)





Strategije razvijene za poticanje:

- kritičkog mišljenja
- interpretacije
- argumentacije
- aktivnog slušanja
- tolerancije različitih perspektiva

Mogu se provoditi uz:

- umjetničke slike
- fotografije
- ilustracije
- svakodnevne predmete
- apstraktne prikaze



Što ova aktivnost razvija?

- maštu
- aktivno slušanje
- suradnju
- prihvaćanje tuđih ideja
- osjećaj sigurnosti u izražavanju

Poveznica s inkluzijom

- Nema točnih i netočnih odgovora.
- Svaki doprinos je vrijedan.
- Učenici različitih sposobnosti mogu sudjelovati ravnopravno.
- Razvija se kultura poštivanja različitih interpretacija.



Universal Design for Learning (UDL)

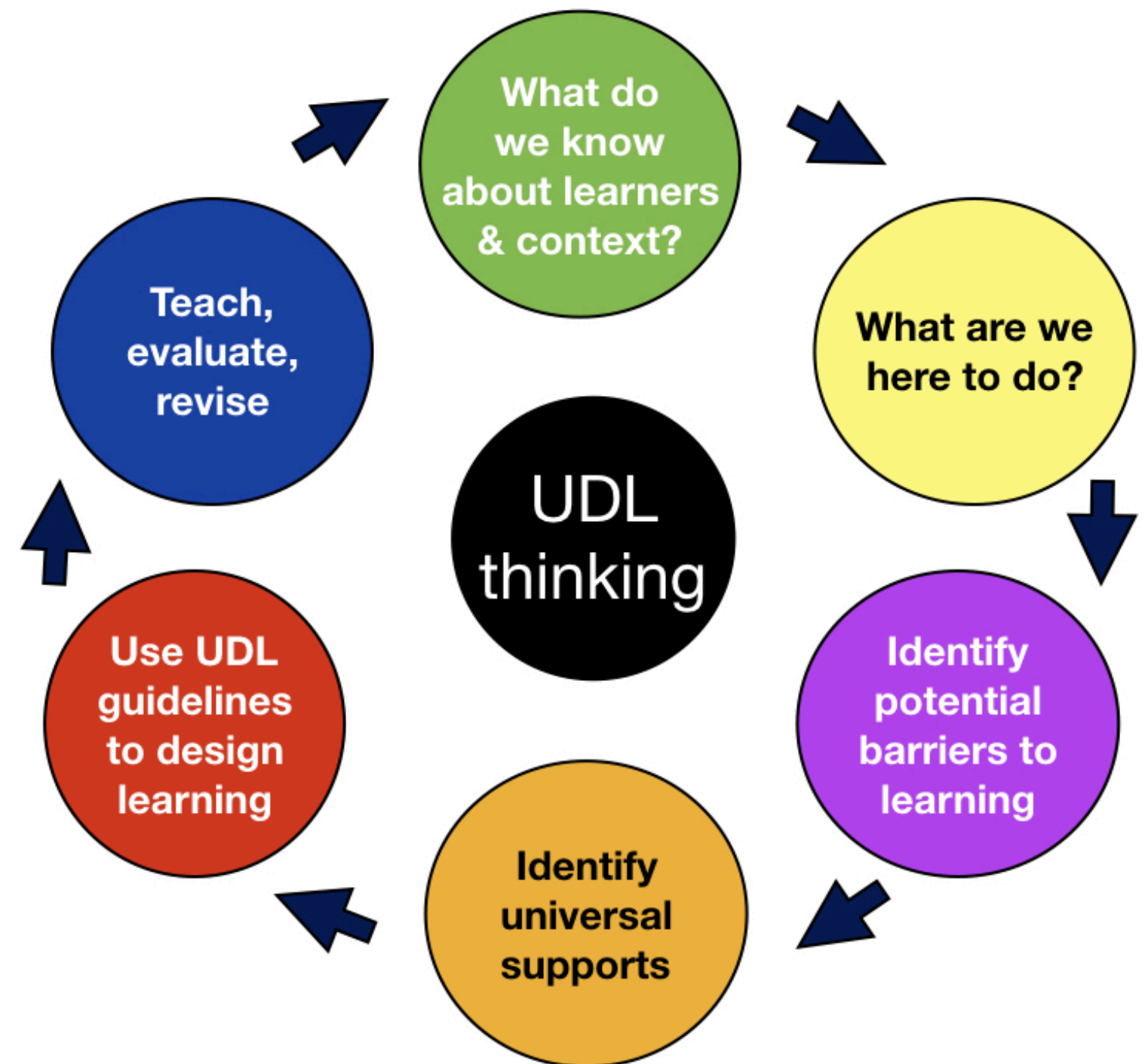
Koncept razvijen prema načelima univerzalnog dizajna u arhitekturi.

UDL znači planirati nastavu tako da:

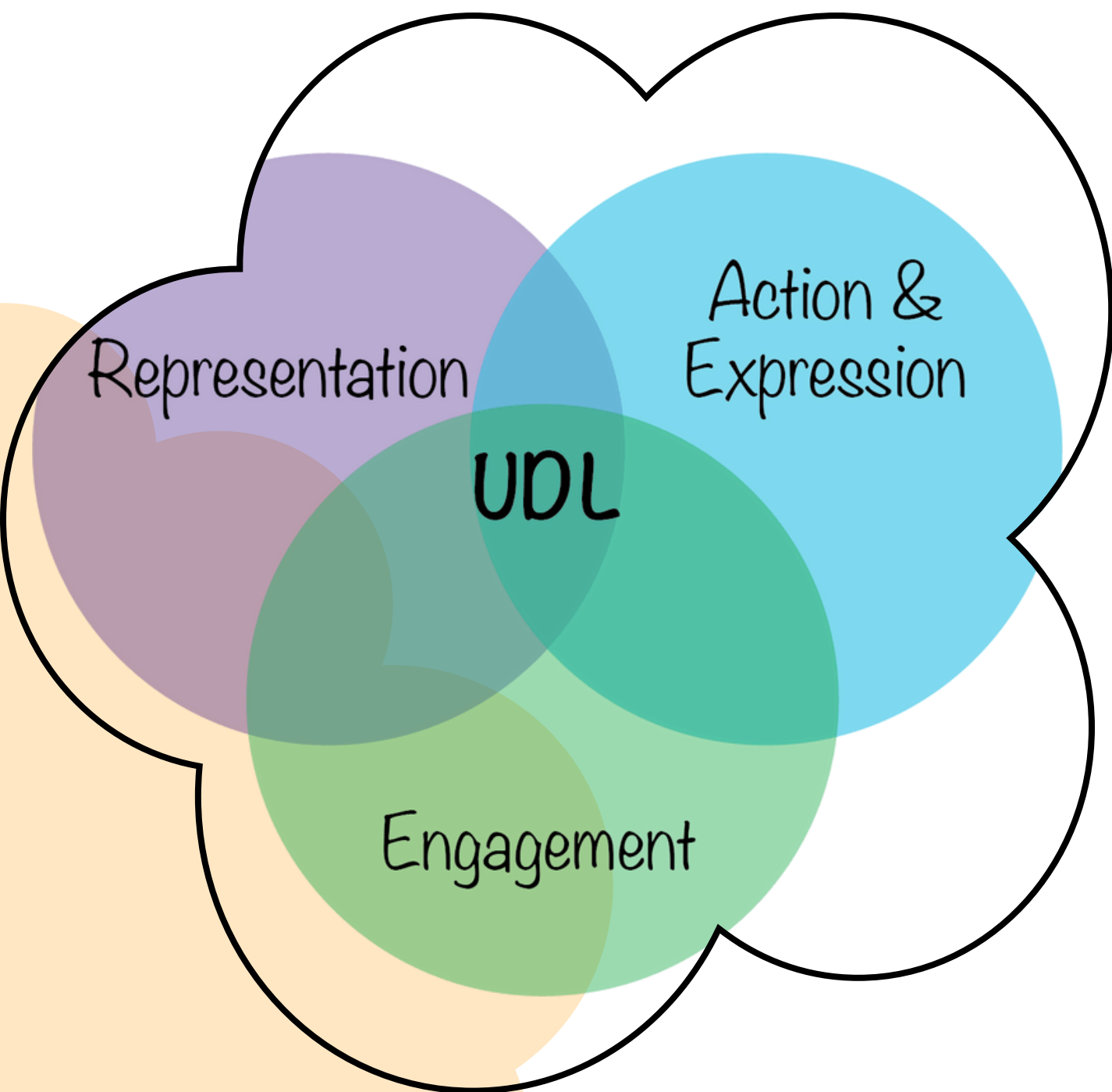
- uklanjamo prepreke prije nego se pojave
- ne prilagođavamo proces tek kada nastane problem
- razmišljamo o različitim učenicima već u fazi planiranja

Naglasak nije na materijalnoj prilagodbi, već na:

- pristupu poučavanju
- načinu vrednovanja
- oblikovanju zadataka
- fleksibilnosti u iskazivanju znanja



Tri temeljna načela UDL-a



Višestruki načini predstavljanja sadržaja

(ne uče svi na isti način)

- tekst
- video
- vizualni prikaz
- primjer iz prakse

Višestruki načini izražavanja znanja

(ne pokazuju svi znanje na isti način)

- usmeno
- pisano
- projekt
- prezentacija
- vizualni prikaz

Višestruki načini motivacije i uključenosti

(nisu svi motivirani istim pristupom)

- izbor zadatka
- povezivanje s interesima
- rad u paru ili individualno





Indeks inkluzivnosti Stessie PROJEKT

alati za samoprocjenu inkluzivnosti škole



Prikuplja informacije unutar iste škole od:

- nastavnika i školskog osoblja
- učenika
- roditelja

Na temelju tih odgovora dobiva se cjelovita slika o:

- inkluzivnom vodstvu
- školskoj kulturi
- praksi u učionici

Pomaže školama da:

- reflektiraju vlastite inkluzivne prakse
- prepoznaju područja za unapređenje
- planiraju konkretne korake razvoja
- donose informirane strateške odluke



Ključne poruke edukacije

Promjena mindseta

- Inkluzija je proces koji počinje promjenom načina razmišljanja nastavnika.

Wellbeing učenika (PERMA model)

- Dobrobit učenika važan je preduvjet uspješnog učenja.

Pristup temeljen na snagama

- Prepoznavanje i razvijanje pozitivnih karakternih snaga učenika.

Kreativno i vizualno promišljanje

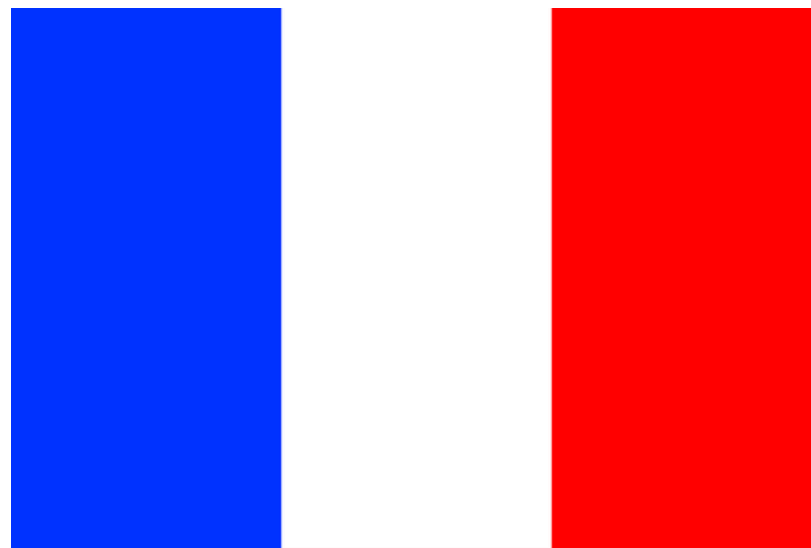
- Strategije poput Artful Thinking i Visual Thinking Strategies potiču sudjelovanje svih učenika.

Universal Design for Learning (UDL)

- Planiranje nastave tako da tijekom cijelog procesa odgovara različitim učenicima.

Alati za samoprocjenu škole

- Sustavna refleksija škole pomaže u planiranju daljnjih koraka razvoja inkluzivne prakse.





**Hvala na
pozornosti!**
